

Yttrande angående Remiss av promemorian/rapporten Slutna distributionssystem och interna nät

Sammanfattning

Energimyndigheten tillstyrker rapporten Slutna distributionssystem och interna nät och dess samtliga förslag. Vi anser dock att det kan uppstå vissa fördelningseffekter och samhällsekonomiska konsekvenser som ej är helt analyserade i rapporten. Därför bör en utredning göras huruvida riktat stöd till berörda aktörer skulle kunna vara motiverat eller ej som följd av mer betungande krav och ökade kostnader för vissa nätinnehavare och elanvändare.

Energimyndighetens ställningstagande

Vi välkomnar förslagen om ändringar i ellagen (1997:857) samt förordning (2007:215) om undantag från kravet på nätkoncession enligt ellagen (1997:857) (IKN-förordningen) som är nödvändig för att anpassa svensk lagstiftning efter EU:s lagstiftning. Vi ser positivt på Energimarknadsinspektionens (Ei) förslag om ändringar och tillägg i IKN-förordningen som kan underlätta energiomställningen.

Vi har dock några synpunkter.

Förslaget att utöka IKN-förordningen 22 b § bör också inkludera luftfart.

I rapporten förutses inga eller få sociala konsekvenser. Vi anser dock att det kan uppstå fördelningseffekter genom ändringarna i lagstiftningen som inte är helt analyserade. Exempelvis kommer elanvändare i interna nät eller slutna distributionssystem, individ som företag, kunna hamna i kläm av att någon annan väljer att bryta sig loss från kollektivet. Höga krav ställs på nätinnehavaren att en rättvis fördelning sker av de gemensamma kostnaderna, som nu också kan förväntas bli högre. Redan utsatta individer eller företag kan hamna i en värre snedsits trots att regelverket med förslagen styr mot ett mer rättvist system.

Det är också tydligt att förändringarna medför en ökad samhällsekonomisk kostnad både som konsekvens av ökad frihet (installation av elmätare, mer komplex datahantering för mätning, mer komplex beräkning av gemensam el, nättariffer och överliggande nätabonnemang samt ökat antal begäran om bindande besked och prövningar av tariffer) och som konsekvens av generell ökade krav på nätinnehavare. Ei gör en grov bedömning av hur stora dessa kostnader skulle kunna bli, men det saknas en uppskattning av hur många som påverkas, samt hur hårt det faktiskt kan slå på de mest utsatta individerna och små- och medelstora företagen. Ei beskriver också att många befintliga interna nät har inrättats utifrån de gällande bestämmelserna och att det inte är rimligt att införa tämligen betungande bestämmelser på dessa verksamheter, som dessutom drabbas av ökade kostnader. Samtidigt saknas en bedömning av hur många befintliga innehavare av IKN som kommer få ökade krav då användare byter elleverantör eller deras nät klassas om till slutna distributionssystem (genom att någon begär en sådan prövning) vilket medför ytterligare krav. Det kan finns skäl att stödja aktörerna som berörs av regeländringarna för att underlätta omställningen till de nya kraven och därmed minska vissa kostnader lokalt. Stödet skulle exempelvis kunna komma i form av informationsatsningar, vägledning, eller som administrativt eller juridiskt stöd till befintliga innehavare av interna nät. Energimarknadsinspektionen bör utreda om deras satsningar på mer vägledning i IKN-frågor är tillräckliga eller behöver utvecklas för att framöver underlätta bördan för innehavarna av interna nät eller interna nät som övergår till slutna distributionssystem.

Oaktat det ovanstående är det positivt att få tillgång till mer mikrodata från interna nät som en del av förslagen om ändring i ellagen även om det är osäkerhet hur många nya användare som kommer få sin elanvändning rapporterad. Det kan ge en mer heltäckande bild av produktion, användning och lagring av el som vi efterfrågat i tidigare remiss¹. Utredningen som föreslås av Ei gällande huruvida regelverket kan behöva anpassas för mätning, rapportering och avräkning samt balansansvar för uttagpunkter som ligger bakom en annan uttagpunkt med de förändringar som nu är föreslagna bör prioriteras.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Robert Andréén. Vid den slutliga handläggningen har därutöver deltagit avdelningschef Gustav Ebenå, chefsjurist Rikard Janson, enhetschef Martin Johansson och handläggare Christopher Frisk. Föredragande har varit handläggaren Christopher Frisk.

Detta beslut är elektroniskt signerat i Energimyndighetens ärendehanteringssystem och saknar därför underskrift

¹ Energimyndighetens yttrande angående betänkandet Moderna tillståndsprocesser för elnät (SOU 2019:30)